

Az igazságügy-miniszter törvényt sértett

A bírák garanciákra várnak

A megyei bíróságok vezetői posztjaira pályázatot adtak be a bírák, majd összbírói értekezleteken, demokratikusan szavaztak a pályázatokról. Az igazságügy-miniszter azonban vagy fél tucat személy esetében felülbírálta a döntést, és nem a győztes, hanem a vesztes bírót nevezte ki. Vannak bíróságok, ahol nem fogadják el a miniszteri ítéletet, sőt az ügyben a múlt hét végén a Magyar Bírói Egyesület is állást foglalt. Rangos Katalin az egyesület elnökét, Horeczky Károlyt kérdezte.

– A Pest megyei bírói tanács elnökségének hat tagja – köztük az elnök és az elnökhelyettes – lemondott. A dolog előzményeiről a Magyar Bírói Egyesület is nyilvánosságra hozta a maga állásfoglalását.

– A Magyar Bírói Egyesület egy kicsit késelemben volt, amit fel is róttak nekünk, mondván, már akkor reagálnunk kellett volna, amikor az első hírek elhangzottak az ügyben az ország nyilvánossága előtt. Az az igazság, bízunk abban, hogy talán csillapodik a harag meg a felháborodás, és abban is reménykedtünk, hogy az igazságügy-miniszter a jövőre nézve kizárja a további hasonló – szerintünk alapvetően elhibázott és jogsértő – kinevezések lehetőségét.

Beláthatatlan konfliktushalmaz

– Pest megyén kívül még Bács-Kiskunban, Borsodban, Győr-Sopron és Fejér megyében neveztek ki olyan személyeket, akiket nem támogatott az összbírói értekezlet.

– Igen, azt hiszem, ez a felsorolás kimerítő és pontos.

– Végül megállapította a Magyar Bírói Egyesület, hogy ezek a kinevezések jogsértőek voltak?

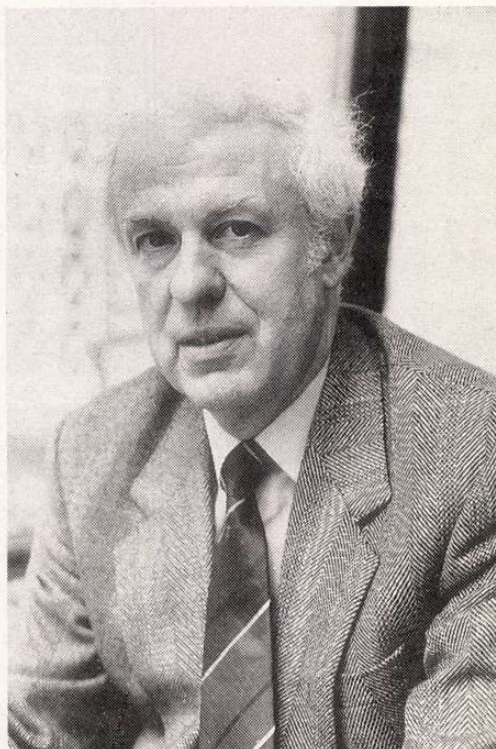
– Az állásfoglalásunk egyértelmű. Előttünk állnak a további kinevezések, és ha ugyanezeket a hibákat fogják elkövetni, vagy a további kinevezések során sok esetben el fogják követni ezeket, abból beláthatatlan konfliktushalmaz keletkezhet.

– Ha jól értem a szavait, az egyesületük törvénysértőnek minősítette az igazságügy-miniszter eljárását.

– Így van.

– Következik-e ebből az, hogy az igazságügy-miniszternek felül kellene vizsgálnia az eddigi döntéseit? Szerepel-e ilyesmi az önök állásfoglalásában?

– Azokban a megyékben, ahol véleményünk szerint jogsértő módon történt a kinevezés, ott a miniszter dolga, hogy az ottani bírói testülettel békeséget teremtsen, velük kompromisszumra jusson. Ez abból is állhat, hogy a miniszter azt mondja: ez nem volt helyes, de remélem, hogy a továbbiakban együtt tudunk működni. A legtöbb helyen ugyanis nem ezeknek az embereknek a szemé-

Horeczky Károly: „Megalázó és visszataszító jogot végzett emberek között ez a konfliktus”

lyével van bajuk a kollégáknak. Nem is ezeknek a személyeknek az eltávolítását követelik, hanem egyszerűen elviselhetetlennek és tűrhetetlennek érzik azt, hogy a törvény egy bírói testületnek garantál ugyan valamilyen jogot, de az igazságügy-miniszter ezt a jogot megvonja tőlük. Ezt érzik elviselhetetlennek. A kompromisszumot pedig különböző módokon kellene megkötni, aszerint, hogy hol mekkora volt az érzelmi és mekkora a morális érdek sérelme.

– Valamit nem értek. Ha ön ilyenfajta megoldást is lehetségesnek talál, akkor ezzel azt mondja, hogy a jogsértés már megtörtént ugyan, de próbáljanak meg dűlőre jutni egymással. Az igazságügy-miniszter ismerje el a jogsértést, és ha nem kelt nagyobb zavart a dolog, akkor a bírói testületek nyeljkék le azt, hogy valaki közülük – nem általuk választva ugyan, de – a nyakukon ül, csak azért, hogy ne legyen nagyobb galiba. Hogy

lehet egyszerre jogsértésnek is minősíteni valamit, ugyanakkor azt is mondani, hogy ahol lehet, viseljkék el?

– A dolog azért sem olyan egyszerű, mert ebben a kinevezési eljárásban a bírói testület nem erőszakolhatja rá saját jelöltjét a miniszterre, de a miniszter sem erőszakolhatja rá a sajátját öt évre a bírákra.

– A miniszternek tehát annyiszor kell újabb és újabb ajánlatot tennie, ameddig megegyezésre nem jut a közbírói testülettel?

– Úgy van, bár itt az ajánlat voltaképpen alulról jön, miután új pályázatot kell kiírni. Akkor azután az új jelöltek tekintetében egy kis osztozkodás folyik arról, kit fogad el a bírói testület és ebből kit fogad el a miniszter...

– A bírói testület ajánl, a miniszter viszont mindenkire azt mondhatja, hogy nem, nem, egészen addig, amíg nem jön egy olyan jelölt, akiben meg tudnak egyezni, aki neki is tetszik...

– Ez a vita nem folyhat évekig úgy, hogy közben nincs vezető. Ezért mondja ki azt a törvény, ha a második pályázat során sem tudnak megegyezésre jutni, akkor a miniszter egy évre megbízhat valakit az elnöki teendők ellátásával, tehát mintegy az adminisztrátorkodással.

Célszerűbb kiegyezni

– De ahhoz kell egy második pályázat, legalábbis azokban az esetekben, ahol nincs megegyezés.

– Úgy van, újra meg kellett volna nyitni a pályázást és újra meg kellett volna kísérlni az érdekegyeztetést. Azért mondjuk mi azt, hogy mi nem érezzük úgy, hogy összeomlana az igazságszolgáltatás, ha az a megyei elnök marad ott, akinek a kinevezése a procedúraszabályok megsértésével történt, mert ha a miniszter tűzön-vízen át ragaszkodott volna a személyéhez, akkor megetheti, hogy a második körben sem fogad el senkit, s akkor az illetőt egyévi időtartamra megbízza. Ha utána, esetleg egy év múlva sem tudnak dűlőre jutni, akkor újra megbízhatja őt...

– Ön tehát ezt a kört akarja megspórolni a bíróságoknak a zavartalan munkamenet érdekében.

– Úgy van.

– A miniszter úgyis megteheti, hogy azt nevez ki egy évre, akit akar...

– Úgy van.

– Ezért a bíróságok egyezzenek meg inkább most a miniszter jelöltjével?

– Igen, ez a célszerű.

– Ha a miniszter elismeri, hogy nem úgy járt el, ahogy a törvény szerint kellett volna, másrészt pedig, ha garanciát látnak a bírák arra, hogy a további kinevezések a bírók törvényértelmezése alapján zajlanak le, ezzel létrejöhet önök és a miniszter között a kompromisszum?

– Így van, és reméljük, hogy akkor az elkövetkezendő két hónap során végbemegy egy teljes, öt évre szóló tisztújítás, mert itt szinte már egy éve bizonytalanság van a levegőben. A régi vezetők már nem mernek, nem tudnak úgy dolgozni, ahogy kell, az újak pedig ilyen helyzetben vannak, még azok is, akiket most neveztek ki. Az az igazság, hogy mindenkinek megkeseredett a szája íze.

– Ha az igazságügy-miniszter hazaérkezik külföldről, megkapja az önök állásfoglalását. Ez azonban nem kötelezi őt semmire, hiszen eddig is csak abban volt különbség önök között, hogy eltérően értelmezték a jogszabályt. A miniszter úgy tartja – legalábbis a kabinetiroda ezt a közleményt adta ki –, hogy a bírói kinevezések nem jogsértő módon történtek, hanem jogszerűen.

– Kérem, hogy ez a probléma hogy fog megoldódni, azt nem tudom.

– Megteheti-e a miniszter, hogy nem veszi figyelembe az önök állásfoglalását?

– Természetesen megteheti, a következőképpen mi előrevetítettük. Megteheti azt, hogy nem veszi figyelembe az állásfoglalást, de több ilyen kinevezést nem produkál; praktikus okokból, a nyugalom érdekében.

Pirruszi siker

– Ez önöknek félsiker?

– Félsiker, pirruszi siker. Mi nem azért munkálkodtunk másfél éven keresztül egy bírói törvény elfogadásán – amiről először megalkudtunk a miniszterrel, utána közvetítettünk a szemben álló pártok, a koalíció és az ellenzék között, hogy meglegyen a kétharmados többség –, hogy ilyen triviális problémákkal kelljen küszködnünk már az első fordulóban. Én hihetetlenül megalázónak és visszataszító feladatnak érzem azt, hogy jogot végzett emberek között ilyen konfliktus felmerülhessen.

– Az önök újonnan törvénybe foglalt jogsítványa ölt testet ebben a szembehelyezkedésben, nem?

– Ez pontosan így van. A magyar bírói kar komolyan veszi és elhiszi – pontosabban: lehet, hogy elhitte – azt, hogy az új rendszer, a

parlamentari demokrácia folyamatosan és szisztematikusan biztosítja ebben az országban a bírói karnak, a bírói hatalomnak azt a jogállást, ami egy jogállamban szükséges. Az első lépések erre meg is történtek. Mi tehát a törvényekben foglalt jogainkat kívánjuk érvényesíteni, és nem él bennünk semmiféle kisebbségi érzés és semmiféle álszerűség a tekintetben, hogy a „nagy” miniszter és a „kis” bíró. A bírói hatalom, ezt nyugodtan ki merem jelenteni, rendkívül nagy hatalom.

– Mondhatni, önök az egyik hatalmi ág, amely szembefordult a másikkal, a végrehajtó hatalommal?

– Nagyon csúnya konfliktus keletkezett, de ezt mi nem a politika síkján akarjuk elrendezni. A baj az, hogy itt most már összekeveredtek a politikai tényezők és az igazságszolgáltatás belső tényezői. Nagyon nehéz tehát úgy cselekedni a bírói kar védelmében a miniszteri döntéssel szemben, hogy ne lehessen ráfogni valakire: együttműködik az ellenzékkel a kormánnyal szemben. Azért talán engedtessek meg, de mégsem hagyhatjuk cserben a bírói kar ügyét. Ezt a döntést egy politikus hozta meg, hiszen az igazságügy-miniszter politikus. Ha egy politikus meghoz egy ilyen döntést, akkor látnia kell, hogy a partnereit milyen kényszerpályára viszi. A Magyar Bírói Egyesületnek, az érdekképviseletnek egyszerűen nincs más útja, mint tenni, amit tesz, ha meg akar felelni annak, hogy érdekképviseleti szervezet.

POSTA JÁRMŰTELEP

Budapest XIV., Egressy út 35–51.

1442 Budapest, Pf. 95.

Telefax: 163-4040

Távbeszélő: 252-6222

POSTABANK RT. 219-98636

Telepi számla: 021 02823

FIGYELEM!

Alkatrészek és műszaki cikkek szolid áron!

AUTOMARKET

a Posta Járműtelepen, a Shell-kút mellett,
Bp. XIV., Egressy út 35–51. szám alatt!

NYITÁS

1992. március 2-án

WeAST

Gyorsnyomda

a leggyorsabb
nyomdai
lehetőség

48 óra alatt elkészülhet a működéséhez szükséges összes nyomtatványa.

Cégekártyák, levélpapírok, borítékok, öntapadós címkék készítése, elképzelései alapján. Prospektusok, leporellók, szórólapok, plakátok készítése minden méretben.

135-0527

A.R.C. Grafikai Stúdió

176-0937

COMPUTERES GRAFIKAI TERVEZÉS

Embléma- és arculattervezés, prospektusok, szórólapok, plakátok, hirdetések, meghívók, cég- és névjegykártyák, levélpapírok, kiállítás- és reklámgrafika computeres tervezése • rövid határidővel

COMPUTERES BETŰKIVÁGÁS

Autóra, kirakatra, üvegre, fára, fémre színes, jó minőségű, öntapadós fóliából, embléma és betűkivágás • rövid határidővel.

A NAPRAKÉSZ HETILAP -168 ÓRA-